

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS LXXIV KONFERENCIJA

2022
VILNIUS

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS**
LXXIV
KONFERENCIJA

Vilnius, 2022 m. gegužės 16–20 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXIV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2022 m. gegužės 16–20 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2022

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė	Dr. Birutė Zablockienė	Dr. Agnė Abraitienė
Dr. Jurgita Stasiūnienė	Inga Kisieliene	Dr. Živilė Gudlevičienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė	Prof. dr. Violeta Kvedariene	Dr. Viktorija Andrejevaitė
Dr. Eglė Preikšaitienė	Prof. dr. (HP) Edvardas Danila	Artūras Mackevičius
Dr. Diana Bužinskienė	Dr. Kristina Ryliškienė	Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius	Dr. Gunaras Terbetas	Prof. dr. Robertas Stasys
Dr. Saulius Galgauskas	Prof. dr. Alvydas Navickas	Samalavičius
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas	Dr. Rima Viliūnienė	Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Valdemaras Jotautas	Prof. dr. Sigita Lesinskienė	Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas	Dr. Sigitas Ryliškis	Teresė Palšytė
Prof. dr. Marius Miglinas	Dr. Vytautas Tutkus	Dr. Valerij Dobrovolskij
Dr. Arnas Bakavičius	Dr. Danutė Povilėnaitė	
Dr. Žymantas Jagelavičius	Dr. Sigita Burokienė	

Organizacinis komitetas:

Eglė Stukaitė-Ruibienė	Aistė Račaitė	Vytautas Matiulevič
Vaiva Žygaitytė	Violeta Ševčenko	Paulius Dobrovolskis
Giedrius Ledas	Tautvilė Smalinskaitė	Deimantė Roličiūtė
Karina Mickevičiūtė	Inga Česnavičiūtė	Roberta Kiaulakytė
Karolina Misevičiūtė	Gabija Biliūtė	Greta Kazlauskaitė
Sigutė Miškinytė	Šarūnas Raudonis	Veronika Everatt
Ieva Janiškevičiūtė	Kristijonas Puteikis	Mindaugas Mikutavičius
Tautvydas Petkus	Monika Orvydaitė	Simona Loginovaitė
Klaudija Bičkaitė	Kristina Vickutė	Ema Jorgensen
Gabrielė Lisauskaitė	Milda Gataveckaitė	Modesta Ralytė
Aurelija Kemežytė	Gabrielė Gogelytė	Julija Bitautaitė
Elena Čijauskaitė	Greta Stonkutė	Augustinas Rukas

ISBN 978-609-07-0737-1 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2022

© Vilniaus universitetas, 2022

RAŠTINGUMO LYTINĖS SVEIKATOS KLAUSIMAIS YPATUMAI TARP 15–20 M. AMŽIAUS JAUNUOLIŲ

Darbo autorės. Aistė JURKONYTĖ, Milda KANČYTĖ (III kursas).

Darbo vadovės. Doc. dr. Laura NEDZINSKIENĖ, VU MF BMI Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti raštingumo lytinės sveikatos klausimais ypatumus tarp 15–20 m. jaunuolių.

Darbo metodika. 2021 gruodžio – 2022 vasario mėn. atlikta apklausa. Anketa buvo sudaryta remiantis PSO sukurtu klausimynu apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą jaunimui. Klausimynas suskirstytas į 9 blokus, kuriuose pateikti klausimai apie sociodemografinius rodiklius, lytinę sveikatą, lytinius santykius, higieną bei žinias apie lytiškumą. Apklausa vyko pasitelkiant socialinius tinklus ir respondentų dalyvavimas buvo savanoriškas, išlaikant anonimiškumą. Statistinė duomenų analizė atlikta SPSS 28.0 programa.

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 41 mergina ir 10 vaikynų, vidutinis apklaustųjų amžius $18 \pm 1,4$ metų. 56,1 proc. ($n=23$) merginų atsakė, kad bent kartą yra apsilankiusios pas ginekologą, daugiau nei pusė iš jų (52 proc.) apsilanko tik tada, kai yra nusiskundimų 26 proc. lankosi kasmet. Partnerį turėjo beveik pusė apklaustųjų (47 proc., $n=24$), trečdaliui (29 proc., $n=15$) apklaustųjų tai pirmasis partneris. Lytinių santykių turėjo 63 proc. ($n=32$) apklaustųjų, daugiausiai apklaustųjų lytinį gyvenimą pradėjo $17 \pm 3,4$ metų. Dažniausios priežastys, kodėl dar neturėjo lytinių santykių buvo nepasitaikiusi proga ir nepasiruošimas. 5,9 proc. respondentų nurodė, kad yra sirgę lytiškai plintančia liga (LPI).

58,8 proc. ($n=30$) apklaustųjų pirmų lytinių santykių metu naudojo kontracepcijos priemonę, visi šie respondentai kaip kontracepcijos priemonę rinkosi prezervatyvą. 30 proc. ($n=15$) apklaustųjų teigia, kad kontracepcijos priemonės naudoja ne visada. Įprastai naudojamos kontracepcijos priemonės pagal populiarumą yra prezervatyvai, akto nutraukimas ir kontraceptinės tabletės.

74 proc. ($n=38$) respondentų teigia, kad mokykloje vyko lytinio švietimo pamokos, bet 42 proc. ($n=16$) iš šių respondentų pamokos buvo nenaudingos. Daugiausiai informacijos apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą sužinojo iš internetinių šaltinių (47 proc., $n=24$). Apie prezervatyvus, kontraceptines tabletes ir makšties spiralę kaip kontraceptines priemones buvo girdėję didžioji dalis (atitinkamai 96 proc. $n=49$, 92 proc. $n=47$, 88 proc. $n=45$) respondentų, mažiausiai žinoma priemonė buvo spermicidai ir kontraceptinis implantas (atitinkamai 39 proc. $n=20$, 59 proc. $n=30$). Į klausimą apie tai, kokios kontracepcijos priemonės apsaugo nuo LPI teisingai atsakė 88 proc. ($n=45$). Apie ŽIV plitimo būdus teisingai atsakė 35 proc. ($n=18$). Apie 40 proc. ($n=20$) teisingai

nurodė LPI požymius moters ir vyro organizme. Teisingai LPI atrinko tik 6 proc. (n=3) apklaustųjų. Beveik 30 proc. (n=14) apklaustųjų mano, kad moteris negali pastoti, jei lytiniai santykiai vyksta mėnesinių metu.

Išvados. 74 proc. respondentų teigia, kad lytinis švietimas mokyklose yra dėstomas, tačiau jo kokybė netenkina jaunų žmonių. Informacijos pateikiama per mažai, tad tenka ieškoti kitų informacijos šaltinių. Vertinant atsakiusių lytinį raštingumą, pastebimas žinių trūkumas, ypač apie lytiškai plintančias ligas. Nors apklaustieji turi žinių apie kontraceptines priemones, bet šias žinias ne visada pritaiko praktikoje.

Raktažodžiai. Lytinis švietimas; lytinis raštingumas.